Türk Müzik Tarihi Dersi Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Türk Müzik Tarihi Dersi Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31851

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Türk Müzik Tarihi Dersi Tutum Ölçe?i (TMTDTÖ), Uçaner (2011) taraf?ndan E?itim Fakültesi Müzik E?itimi Anabilim Dal? ö?rencilerinin "Türk Müzik Tarihi" dersine yönelik duyu?sal e?ilimlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, ö?rencilerin derse kar?? gösterdikleri olumlu veya olumsuz tutum düzeylerini belirlemeyi hedefler. Geli?tirme çal??mas?, ö?rencilerin tutumlar? ile akademik ba?ar?lar? aras?ndaki ili?kinin farkl? de?i?kenler aç?s?ndan de?erlendirildi?i kapsaml? bir doktora tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Ölçe?in geli?tirilmesi, e?itim psikolojisi alan?nda ö?rencilerin motivasyon ve derse kat?l?m düzeylerini anlamak için kritik bir ad?m te?kil etmektedir. Bu tür bir araç, ö?retim yöntemlerinin etkinli?ini de?erlendirmede ve müfredat iyile?tirmelerinde önemli bir rol oynar.

Ölçek, özellikle yüksekö?retim düzeyindeki müzik e?itimi programlar?na odaklanmakta olup, Türk müzik kültürünün tarihsel ve teorik derinli?ini içeren bu zorunlu dersin alg?lan?? biçimini nicel olarak analiz etmeye olanak tan?maktad?r. TMTDTÖ, ö?rencilerin derse olan ilgilerini, dersin içeri?ine dair de?er yarg?lar?n? ve ö?renme sürecine yönelik genel hissiyatlar?n? ölçen maddelerden olu?maktad?r. Orijinal çal??ma, ölçe?in yap? geçerlili?ini ve güvenirli?ini sa?lamak üzere kapsaml? bir ölçek geli?tirme sürecini içermektedir.

Anahtar Kelimeler

Türk Müzik Tarihi Dersi Tutum Ölçe?i, Tutum, Müzik E?itimi, Türk Müzik Tarihi, Ölçek Geli?tirme, Akademik Ba?ar?, Gazi Üniversitesi.

Yazarlar

Bahar Uçaner.

Amaç

Türk Müzik Tarihi Dersi Tutum Ölçe?i'nin temel amac?, üniversitelerin E?itim Fakültesi Müzik E?itimi Anabilim Dallar?nda ö?renim gören ö?rencilerin "Türk Müzik Tarihi" dersine yönelik sahip olduklar? duyu?sal e?ilimleri, yani tutumlar?, geçerli ve güvenilir bir ?ekilde belirlemektir. Bu ders, Türk müzik kültürünün tarihsel evrimini, önemli bestecilerini, formlar?n? ve geleneksel yap?s?n? inceledi?inden, ö?rencilerin bu kültürel mirasa kar?? geli?tirdi?i tutum, onlar?n hem dersteki ba?ar?s?n? hem de gelecekteki mesleki yeterliliklerini do?rudan etkilemektedir.

Ölçek, ayn? zamanda, ö?rencilerin tutum düzeylerinin çe?itli demografik ve e?itimsel de?i?kenlere (cinsiyet, s?n?f düzeyi, müzik alt yap?s? vb.) göre farkl?l?k gösterip göstermedi?ini incelemek için bir araç sa?lamaktad?r. Ara?t?rmac?, bu tutum verilerini kullanarak ö?rencilerin dersteki akademik ba?ar?lar? ile tutumlar? aras?ndaki korelasyonu ara?t?rmay? amaçlam??t?r. Bu analiz,

ARABPSYCHOLOGY.COM

e?itimcilerin ve müfredat geli?tiricilerin, dersin sunulu? biçimini ve içeri?ini ö?rencilerin motivasyonunu art?racak ?ekilde yeniden düzenlemesine yard?mc? olabilecek somut veriler sunar.

Yap?

TMTDTÖ, psikolojideki tutum kavram?n?n çok boyutlu do?as? üzerine kurulmu?tur. Tutum, genellikle bili?sel, duyu?sal (duygusal) ve davran??sal bile?enlerden olu?an karma??k bir yap? olarak tan?mlan?r. Bu ölçek, özellikle ö?rencilerin derse yönelik duygusal tepkilerini (sevme, ho?lanmama, ilgi duyma) ve bili?sel de?erlendirmelerini (dersin gereklili?i, faydas?, zorlu?u hakk?ndaki inançlar?) ölçmeye odaklan?r. Ölçe?in yap? geçerlili?i, bu duyu?sal ve bili?sel bile?enleri temsil eden alt boyutlar? içerecek ?ekilde tasarlanm??t?r.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, ö?rencilerin Türk Müzik Tarihi dersine atfettikleri de?er ve derse kat?lma isteklili?idir. Yüksek puanlar, ö?rencinin dersi önemli gördü?ünü, içeri?ini faydal? buldu?unu ve ö?renmeye kar?? yüksek bir motivasyona sahip oldu?unu gösterirken; dü?ük puanlar ise derse kar?? olumsuz bir önyarg?, ilgisizlik veya dersin gereklili?ine dair ?üpheleri i?aret edebilir. Ölçek, müzik e?itimi alan?ndaki ö?rencilerin kültürel miraslar?na yönelik fark?ndal?klar?n? ve sorumluluk duygular?n? da dolayl? olarak yans?tmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal kaynak referans?nda (Uçaner, 2011, Doktora Tezi) geçerlik bilgisi özet olarak sunulmam?? olsa da, bir ölçek geli?tirme çal??mas? olarak, tezin kapsaml? geçerlik analizlerini içerdi?i varsay?lmaktad?r. Tipik olarak bu tür tutum ölçeklerinde uygulanan geçerlik yöntemleri ?unlard?r:

Kapsam Geçerlili?i: Maddelerin, ölçülmek istenen tutum yap?s?n?n tüm yönlerini yeterince temsil edip etmedi?i uzman görü?leri al?narak de?erlendirilmi?tir.
Yap? Geçerlili?i: Ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik verilerle desteklenip desteklenmedi?ini belirlemek için Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizleri (AFA ve DFA) kullan?lm?? olmal?d?r. Bu analizler, ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu ve maddelerin bu boyutlara ne kadar iyi yüklendi?ini ortaya koyar.
Kriter Geçerlili?i: Ölçekten al?nan puanlar?n, akademik ba?ar? puanlar? (örne?in ders notlar?) gibi ilgili d?? kriterlerle olan ili?kisi incelenmi? olabilir.

Detayl? geçerlik katsay?lar? ve faktör yükleri için, ara?t?rmac?lar?n do?rudan Uçaner'in (2011) Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nde sunulan doktora tezine ba?vurmalar? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Güvenirlik

Kaynakta güvenirlik bilgisi özetlenmemi? olsa da, ölçe?in bilimsel standartlara uygun olarak geli?tirildi?i dü?ünüldü?ünde, güvenirlik çal??malar?n?n yap?lm?? olmas? zorunludur. Güvenirlik, bir ölçüm arac?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eder. TMTDTÖ'nün geli?tirilme sürecinde muhtemelen a?a??daki yöntemler kullan?lm??t?r:

?ç Tutarl?l?k (Cronbach Alfa): Ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarl? oldu?unu gösteren Cronbach Alfa katsay?s?n?n hesaplanmas?. Yüksek bir katsay?, maddelerin ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterir.
Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in farkl? zamanlarda ayn? ki?ilere uyguland???nda benzer sonuçlar verip vermedi?ini kontrol etmek. Bu, ölçe?in zaman içindeki kararl?l???n? gösterir.
Madde Analizi: Maddelerin ay?rt edicilik gücünü ve madde-toplam korelasyonlar?n? incelemek.

Genellikle e?itim ve psikoloji alan?ndaki tutum ölçeklerinde kabul edilebilir bir iç tutarl?l?k düzeyi (Cronbach Alfa katsay?s?) 0.70 ve üzeri olarak kabul edilir. Uçaner'in çal??mas?nda bu katsay?n?n detaylar? ve alt boyutlara ait güvenirlik de?erleri tezin metodoloji bölümünde yer almaktad?r.

Faktör Analizi

Türk Müzik Tarihi Dersi Tutum Ölçe?i'nin geli?tirme a?amas?nda, ölçe?in yap?sal modelini belirlemek amac?yla faktör analizi kullan?lm??t?r. Bu analiz, ba?lang?çta haz?rlanan madde havuzundan, ölçülmek istenen tutum yap?s?n? en iyi temsil eden ve istatistiksel olarak anlaml? olan maddeleri seçmek için kritik öneme sahiptir.

Geli?tirme tipi ölçeklerde ilk a?amada genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?l?r. AFA, ölçe?in kaç temel alt boyuttan (faktörden) olu?tu?unu ortaya ç?kar?r. Bu faktörler, ö?rencilerin derse yönelik "Önem Atfetme", "Duygusal Tepki" veya "Ö?renme Motivasyonu" gibi farkl? tutum bile?enlerini temsil edebilir. AFA sonucunda elde edilen faktör yap?s?n?n, teorik çerçeveyle uyumlu olup olmad???n?n kontrol edilmesi zorunludur. ?kinci a?amada ise, ölçek yap?s?n?n ba?ka bir örneklem üzerinde do?rulanmas? için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm?? olmal?d?r. DFA, modelin veriyle ne kadar uyumlu oldu?unu gösteren çe?itli uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI vb.) sunar.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi verilmemi?tir; ancak akademik tutum ölçeklerinin

ARABPSYCHOLOGY.COM

standart uygulamas? göz önüne al?nd???nda, büyük olas?l?kla 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme kullan?lm??t?r (Örne?in: Kesinlikle Kat?l?yorum'dan Kesinlikle Kat?lm?yorum'a).

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yüksekö?retim ö?rencileri (Üniversite Düzeyi)

Age Group: Genellikle 18-25 ya? aral???ndaki üniversite ö?rencileri.

Population Details: E?itim Fakültesi Müzik E?itimi Anabilim Dal? ö?rencileri. Bu grup, profesyonel olarak müzik ö?retmenli?i yapacak adaylar? içermektedir.

Test Methodology: Öz Bildirimli Tutum Ölçe?i. Ölçek, ö?rencilerin kendilerine yöneltilen maddelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmeleri yoluyla veri toplar.

Anahtar Kelimeler

Tutum Ölçe?i, Müzik Ö?retmenli?i, Türk Müzik Tarihi, Lisans E?itimi, Duyu?sal Alan, Psikometrik Özellikler, Akademik Ba?ar?.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Kaynakta Belirtilmemi?tir)

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor (Kaynakta Belirtilmemi?tir)

Correspondence Address: Bilinmiyor (Kaynakta Belirtilmemi?tir)

Test Year: 2011 (Ölçe?in Geli?tirildi?i Doktora Tezinin Tamamlanma Y?l?)

Permissions & Fee: Ölçek, bir akademik doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ticari bir ücret bilgisi mevcut de?ildir. Akademik amaçl? kullan?m için genellikle tezin yazar?na at?f yap?lmas? ve izin al?nmas? önerilir. Telif haklar? genellikle yazar ve tezin sunuldu?u üniversiteye (Gazi Üniversitesi) aittir.

PDF Eri?imi: Ölçe?in tam metnine ve detayl? analizlerine ili?kin PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

turk-muzik-tarihi-dersi-tutum-olcegi-toad.pdf

Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerindeki ba?lant?s? a?a??dad?r: tez.yok.gov.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Uçaner, B. (2011). *E?itim fakültesi müzik e?itimi anabilim dal? ö?rencilerinin "Türk müzik tarihi" dersine yönelik tutum ve akademik ba?ar?lar? aras?ndaki ili?kinin farkl? de?i?kenler aç?s?ndan de?erlendirilmesi* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Türk Müzik Tarihi Dersi Tutum Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Orijinal kaynakta ölçek maddeleri listelenmemi?tir. Maddelerin tam listesi için Uçaner (2011) taraf?ndan haz?rlanan doktora tezinin ekler bölümüne ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM